Piątek, 21 maja 1948

Cena 5 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 138 — Kraków — Rok 57

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-53; 585-10; — Telefon administracji 587-60. — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 8—16, w soboty od 8—15

553% normy

Nowy rekord ustanowił tym razem metalowiec

POZNAN — Mechanik Państw. Fabryki Wagonów i Parowozów „Cegielski" w Poznaniu Mieczysław Łyskowski wykonał w kwietniu br. 558 proc. normy nie tylko bijąc swój poprzedni rekord, ale ustanawiając zarazem nowy rekord w całym przemyśle metalowym.

36-godzinnego ultimatum nie uchwalono w Radzie Bezpieczeństwa

NOWY JORK. — Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa delegat USA podtrzymywał wniosek o wezwanie stron walczących w Palestynie do zaprzestania walk. Delegat brytyjski Cadogan energicznie sprzeciwił się nałożeniu na Radę jakichkolwiek zobowiązań które by pociągnęły za sobą konieczność wysłania wojsk krajów członkowskich do Palestyny.

Wniosek amerykański przewidywał 36-godzinne ultimatum do stron walczących. Wniosek ten poparły ZSRR i Ukraina. W głosowaniu projekt USA odrzucono 8 głosami przeciw 3.

„Ostatni Etap" na ekranach 7 krajów

WARSZAWA (SAP). — Przedsiębiorstwo Państwowe Film Polski podpisało umowę na [illegible] filmu „Ostatni etap" z [illegible], Szwecją, Danią, Francją, ZSRR, Jugosławią i Czechosłowacją.

W. Brytania torpeduje pomoc międzynarodową dla Żydów

„Macie miesiąc czasu na załatwienie się z Palestyną"

mówi Arabom generał brytyjski

Tajny układ między Londynem a Transjordanią

ANKARA. — W dobrze poinformowanych kołach tureckich twierdzi się, że między Ligą arabską, a w szczególności Transjordanią, a W. Brytanią istnieje tajne porozumienie na mocy którego Arabowie przy nieoficjalnej pomocy brytyjskiej mają rozstrzygnąć na płaszczyźnie militarnej sprawę Palestyny na swoją korzyść. W. Brytania natomiast będzie starała się na arenie międzynarodowej nie dopuścić do podjęcia akcji pomocy czy interwencji na rzecz Żydów przez ONZ. Tym też należy tłumaczyć taktykę [illegible] zwłokę, jaką brytyjski delegat Cadogan stosuje w Radzie Bezpieczeństwa. Cadogan cynicznie oświadczył, że nie widzi różnicy między dążeniem Żydów do utworzenia własnego państwa, a dążeniem Arabów do podboju Palestyny.

Koła tureckie przytaczają treść rozmowy, jaką gen. Mac Millan odbył w przeddzień zakończenia mandatu brytyjskiego z emisariuszami króla Abdullaha. Mac Millan oświadczył Arabom m. in.: „Macie miesiąc czasu do załatwienia się z Żydami".

[illegible]

ny do Transjordanii, która, jak wiadomo, jest lennem brytyjskim.

MOSKWA — Agencja TASS podaje wiadomości prasowe z Bejrutu, według których król Abdullah wydał rozkaz zajęcia całej Palestyny w jak najkrótszym czasie, w celu uniemożliwienia Żydom otrzymania posiłków.

Arabowie prowadzą wojnę błyskawiczną

ANKARA. — Obserwatorzy wojskowi, śledząc sytuację w Palestynie, twierdzą, że obecne sukcesy arabskie nie przesądzają bynajmniej ostatecznego wyniku wojny. Podkreśla się, że w tej chwili oddziały transjordańskie i egipskie górują nad Żydami uzbrojeniem, jednakże korpusy operujące w Palestynie nie rozporządzają dostateczną ilością piechoty, która jedynie byłaby w stanie skonsolidować zdobycze arabskie. Dowództwo arabskie stosuje taktykę lotnych rajdów pancernych, które mogą się zakończyć klęską, jeżeli do walki wejdą wyborowe oddziały żydowskie, odcinając Arabów od ich baz zaopatrzenia.

Premier państwa Izrael Dawid Ben Gurion.

Ludzie przeciw czołgom „Churchill"

Walki na barykadach w centrum Jerozolimy

JEROZOLIMA. — Sytuacja militarna w Palestynie doznała ponownego zaostrzenia w miarę, jak pancerne oddziały legionu arabskiego [illegible] w głąb Jerozolimy. Arabowie zdołali zająć północne przedmieście miasta i ich czołówki pancerne znajdują się o 2 km od centrum Jerozolimy, usiłując wywalczyć sobie przejście na Plac Allenbyego. Żydzi bronią się na barykadach i stawiają bohaterski opór doskonale uzbrojonym w brytyjskie działa i czołgi typu „Churchill" oddziałom arabskim. W starej dzielnicy Jerozolimy obrońcy żydowscy bronią się jeszcze w dwóch klasztorach.

Położenie Żydów w Jerozolimie jest niezwykle ciężkie. Miasto od 30 dni jest odcięte praktycznie od reszty kraju. Przed 10 dniami Arabowie wstrzymali dopływ wody. W starym mieście wybuchły pożary. Mimo to, Żydzi walczą do ostatniego żołnierza.

JEROZOLIMA. — Dowództwo legionu arabskiego, oblegającego Jerozolimę, wezwało obrońców Jerozolimy do kapitulacji.

W czasie walk w dzielnicy Dżarrah Arabowie zastrzelili dziennikarza brytyjskiego, mjr. Wyndhama, korespondenta Sunday Times.

Pytania delegatki polskiej na konferencji w Rzymie:

Demokratyczne Niemcy zajmą miejsce we froncie pokoju?

Kobiety USA po stronie demokracji

RZYM. W Rzymie zakończyły się obrady Międzynarodowej Federacji kobiet.

Delegatka Stanów Zjednoczonych przeprowadziła analizę amerykańskiej polityki ekspansji i zbrojeń, której na terenie wewnętrznym odpowiada wzmożenie polityki antykomunistycznej i rasistowskiej. Pani Draper określiła, jaki jest istotny cel planu Marshalla. Celem jego jest wzmożenie produkcji Stanów Zjednoczonych oraz zwiększenie dochodów kapitalistów amerykańskich. Delegatka amerykańska kończyła swoje przemówienie, podkreślając, że większość narodu amerykańskiego nie akceptuje niebezpiecznej polityki wojennej Departamentu Stanu oraz, że siły demokratyczne skupiają się coraz wyraźniej u boku Wallace'a.

Wiceminister Pragerowa, omawiając kwestię przyjęcia demokratycznych kobiet niemieckich do Światowej Federacji Kobiet, postawiła pytanie — [illegible] można liczyć na Niemcy, jako aktywny czynnik pokoju? Pomimo wszystkich wątpliwości chcemy wierzyć, że do walki przeciwko reakcji, sprzymierzonej z imperializmem anglo-saskim, wystąpią niemieckie organizacje demokratyczne, które razem z ruchami demokratycznymi całego świata będą walczyły przeciwko odbudowie Niemiec imperialistycznych, reakcyjnych i odwetowych, i które będą walczyły o sprawiedliwy pokój.

Cała polityka Polski zmierza do utrwalenia pokoju. W związku z tym, pokojowe [illegible] sprawy niemieckiej wysuwa [illegible] plan pierwszy". Sądzimy, że wprowadzając po raz pierwszy niemiecką organizację demokratyczną do organizacji międzynarodowej, dodamy otuchy i siły tym niemieckim elementom demokratycznym, które przeciwstawiają się planowi dzielenia Niemiec i wprowadzenia raz jeszcze Niemiec i świata na drogę katastrofy wojennej" — oświadczyła [illegible] Pragierowa.

Cała Polska obchodziła uroczyście dnia 16 maja Święto Ludowe pod hasłem jedności ruchu ludowego. Najważniejsze uroczystości odbyły się w Warszawie oraz w Opolu. Na zdjęciu fragment manifestacji w Opolu. Na trybunie od lewej: min. Baranowski, min. Rusinek, wojewoda gen. Zawadzki, min. Dąb-Kocioł i min. Podedworny przyjmuje defiladę.

Stan wyjątkowy w Palestynie

TEL AVIV. — Żydowska rada parlamentarna udzieliła premierowi Ben Gurionowi szerokich pełnomocnictw dla opanowania obecnej sytuacji. Pierwszym dekretem, podpisanym przez Ben Guriona, było zarządzenie stanu wyjątkowego w całym państwie żydowskim. Rada uchwaliła ponadto ustawę o przekształceniu Hagany w regularną armię narodową, w skład której wejdą wszystkie 3 rodzaje broni.

Dowództwo Hagany donosi, że oddziały żydowskie dokonały z powodzeniem natarcia na składy broni wojsk syryjskich na granicy palestyńsko - syryjskiej. Składy te zniszczono. Żydzi starają się również zdobyć wielki port lotniczy w Lyduzie. Arabowie przygotowują się do ewakuacji lotniska.

Marshall „stracił twarz"

Polityka agresji zastąpiła politykę pokoju Roosevelta

Komentarz Agencji Tass

MOSKWA. — W oświadczeniu Agencji Tass o stanowisku radzieckich kół miarodajnych wobec nowego oświadczenia Dep. Stanu, stwierdza się, że ostatnie deklaracje Dep. Stanu pozostają w całkowitej sprzeczności z poprzednimi ofertami prowadzenia dwustronnych rokowań z ZSRR. Agencja Tass przypomina, że w czasie wojny o wiele trudniejsze problemy były rozstrzygane w drodze bezpośrednich kontaktów wielkich mocarstw. Dlaczegoż więc teraz nie możnaby na tej drodze rozwiązać obecnych mniej trudnych zagadnień? Chyba dlatego, że obecny rząd USA odstąpił od polityki Roosevelta. Społeczeństwo radzieckie jest zdania, że obecna sytuacja wytworzyła się w wyniku agresywnego stanowiska rządu USA.

80 młodym socjalistom hiszpańskim grozi rozstrzelanie

PARYŻ. — Radiostacja hiszpańska ruchu republikańskiego „Pirenejca" donosi, że 80 członków socjalistycznego ruchu młodzieży w Hiszpanii zagrożonych jest wyrokami śmierci i długoletniego więzienia.

Młodzi socjaliści sądzeni są przez trybunał frankistowski w Alcala de Henares. Pięciu z nich jest oskarżonych o dokonanie napadu na arsenał w Alcala de Henares i zdobycie broni i amunicji.

Od roku trwa proces lewicy w Turcji

PARYŻ. — Jak donosi z Ankary Agencja France Presse, już od roku trwa tam proces 96 przywódców związków zawodowych i partii socjalistycznej, aresztowanych w grudniu 1945 r. po rozwiązaniu przez rząd partii socjalistycznej i stworzonych przez nią związków zawodowych. Część oskarżonych odpowiada z wolnej stopy, inni pozostają w więzieniu.

Wspólne szkolenie PPS i PPR

podstawą zjednoczenia obu partii

11-punktowy program wciela się już w życie

WARSZAWA. — Wydziały szkoleniowe CKW PPS i KC PPR opracowały wspólny program dla masowego szkolenia członków obu partii robotniczych. Opracowanych zostało 11 tematów – wykładów, które wygłoszone będą we wszystkich szkołach partyjnych I. stopnia na terenie kraju. Wykłady ukazywać się będą w zeszytach, wydawanych przez Bibliotekę Szkolenia Partyjnego, każdy w nakładzie 30 tysięcy egz. Zeszyt pierwszy ukaże się 20 maja b. r.

Zgodnie z tym planem wspólne masowe szkolenie członków PPR i PPS obejmie następujące zagadnienia: 1) klasa robotnicza Polski awangardą w walce o niepodległość i wyzwolenie społeczne; 2) dwa nurty w międzynarodowym ruchu robotniczym; 3) rozbicie w polskim ruchu robotniczym i drogi jego przezwyciężenia; 4) źródła demokracji ludowej w Polsce; 5) partia — czołowy oddział klasy robotniczej i Narodu Polskiego; 6) sojusz robotniczo - chłopski w Polsce Ludowej 7) klasowa treść państwa demokracji ludowej; 8) wolność człowieka pracy w demokracji ludowej i socjalizmie; 9) gospodarka Polski Ludowej i drogi jej rozwoju. 10) Polska Ludowa w obronie pokoju i niepodległości; 11) walka klasowa i jej formy w Polsce Ludowej.

Szeroki zakres prac

Biura Studiów przy CKW PPS

WARSZAWA. — Powołane niedawno uchwałą Centralnego Komitetu Wykonawczego PPS Biuro Studiów CKW prowadzi obecnie prace nad szeregiem zagadnień z dziedziny szkolenia ideologicznego, planu gospodarczego, współzawodnictwa pracy, oraz współdziała przy opracowywaniu pewnych projektów [illegible].

W myśl uchwały CKW PPS, potwierdzonej przez Radę Naczelną, zadaniem Biura Studiów jest podejmowanie prac, polegających na przygotowaniu materiałów do bieżących decyzji naczelnych władz partii, oraz teoretyczne opracowanie zagadnień i materiałów do decyzji władz partyjnych w zakresie prac związanych z przygotowaniem jedności organizacyjnej partii robotniczych.

Kierownikiem Biura Studiów jest tow. Oskar Lange. Jego zastępcami są tow. tow. Julian Hochfeld i Stefan Matuszewski, sekretarzem tow. Władysław Bagiński.

„Nasza przyjaźń jest przykładem"

Min. Clementis o swej wizycie w Polsce

PRAGA (PAP) — Cała prasa [illegible] e przyjęcie, z jakim spotkali się w Polsce czechosłowaccy minister spraw zagranicznych dr Clementis, oraz minister komunikacji Alois Petr.

Minister Clementis, wygłosił w radio czechosłowackim przemówienie, w którym wyraził swój podziw dla prężności gospodarczej i dla zapału do pracy, jaki zaobserwował w czasie swego pobytu w Polsce. W Szczecinie, jak również w innych wielkich portach Bałtyku, w Gdańsku i w Gdyni — powiedział dr Clementis — mogliśmy się przekonać nie tylko o entuzjazmie z jakim Polacy odnoszą się do odbudowy tych portów, ale i o pozytywnych wynikach tej pracy.

Minister Clementis zakończył swe przemówienie radiowe [illegible] niem, że wszechstronna współpraca czechosłowacko-polska jest przykładem przyjaznych stosunków między państwami nowej demokracji, oraz, że współpraca ta przynosi pożytek nie tylko obu zainteresowanym państwom, ale również i sprawie [illegible] pokoju.

Przedśmiertny list

[illegible]dowanego w Grecji dziennikarza z USA

NOWY JORK (PAP). — Ogłoszono tu ostatni list zamordowanego w Atenach korespondenta amerykańskiej rozgłośni CBS — George'a Polk. W liście tym Polk wyjawia, że jest przygotowany na ostre ataki, a nawet jeszcze gorsze wystąpienia ze strony agentów rządu greckiego. Zdaniem jego, korespondenci [illegible], którzy są nastawieni [illegible] e do obecnego reżimu ateńskiego, są narażeni na niebezpieczeństwo.

Polk wyraził w tym liście pogląd, że naród amerykański jest oszukiwany co do prawdziwej sytuacji w Grecji, a rzekoma obrona „demokracji" greckiej ma w istocie na celu zrealizowanie dążeń imperialistycznych.

Szereg dziennikarzy stwierdza, że Polk, który znany był ze swych demokratycznych przekonań, określany był przez władze greckie za „sympatyka komunizmu". W istocie jednak wszyscy dziennikarze zagraniczni, akredytowani w Atenach, którzy wyrażają swoją krytyczną opinię wobec posunięć tamtejszego reżimu, znajdują się pod ścisłą inwigilacją i cenzurą władz greckich. W tym wypadku postępowanie rządu ateńskiego spotyka się z poparciem misji amerykańskiej w Grecji. Dzięki takiemu stanowisku misji rząd grecki doszedł do przekonania, że ma rozwiązane ręce wobec niewygodnych mu zagranicznych korespondentów.

Uchwały Rady Państwa

WARSZAWA. — 19 bm. Rada Państwa obradująca pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej uchwaliła zwrócić się do Sejmu z wnioskiem o rozszerzenie Rady przez powołanie w jej skład posła Józefa Niecko, prezesa PSL.

Rada Państwa postanowiła wyasygnować 1 milion zł. tytułem subwencji dla Związku Zawodowego Literatów Polskich na urządzenie domu dla pisarzy oraz 1 milion zł. dla instytutu Fryderyka Chopina na cele związane [illegible] Roku Ch[illegible].

Manewr Marshalla ostatecznie zdemaskowany

11 x „nie"

WASZYNGTON — Oficjalne oświadczenie Departamentu Stanu w sprawie stosunków między USA a Zw. Radzieckim jest dowodem negatywnej polityki amerykańskiej wobec wszelkich prób i ofert pokojowego załatwienia rozbieżności między dwoma państwami. Oświadczenie to, zdaniem obserwatorów, ukazuje we właściwym świetle notę amerykańską jako manewr i chwyt propagandowy.

Wykręty Dep. Stanu:

A oto szczegółowa odpowiedź amerykańska na propozycje radzieckie:

1) Redukcja zbrojeń. Sprawą tą zajmuje się odpowiednia komisja przy Radzie Bezpieczeństwa.
2) Kontrola energii atomowej: Nota USA powtarza, zarzuty jakoby komisja atomowa ONZ nie mogła osiągnąć porozumienia z powodu stanowiska ZSRR.
3) Traktat pokojowy z Niemcami: I tu odpowiedzialność za niepowodzenia zrzuca Dep. Stanu na stronę radziecką.
4) Traktat pokojowy z Japonią: Nie udało się ustalić podstawy, na których 11 zainteresowanych państw ma wziąć udział w opracowaniu projektów traktatu.
5) Ewakuacja wojsk cudzoziemskich z Chin: Oddziały amerykańskie pozostają w Chinach na „prośbę i życzenie" Czang-Kai-Szeka.
6) Ewakuacja wojsk z Korei: USA nie mogą zgodzić się na propozycję radziecką w sprawie wycofania wojsk z Korei. W kwestii Korei istnieje uchwała ONZ.
7) Poszanowanie suwerenności innych narodów i nie mieszanie się do ich spraw wewnętrznych: Nota USA nie precyzuje zarzutów, ograniczając się do ogól[illegible].
8) Sprawa baz wojskowych: Bazy te utrzymuje USA w krajach członkowskich ONZ rzekomo za ich zgodą.
9) Handel międzynarodowy: sprawą tą zajmowały się konferencje w Hawanie i Genewie.
10) Pomoc dla krajów zniszczonych wojną: USA realizują plan Marshalla.
11) Sprawą praw [illegible] je się komisje ONZ.

Departament Stanu uważa za możliwą dyskusję nad tymi zagadnieniami na forum właściwych instytucji międzynarodowych i oświadcza, że sprawa usunięcia rozbieżności [illegible] tknęła [illegible] ZSRR [illegible]

Fakty:

NOWY JORK — Obiektywni komentatorzy stwierdzają na marginesie odpowiedzi amerykańskiej co następuje:

1. Komisja rozbrojeniowa Rady Bezpieczeństwa odrzuciła pod presją amerykańską kilkakrotne propozycje radzieckie totalnej kontroli zbrojeń i całkowitego rozbrojenia.

2. Komisja energii atomowej na żądanie USA zawiesiła przedwcześnie swe prace mimo sprzeciwu delegata radzieckiego.

3. USA nie respektują uchwał w Jałcie i Poczdamie które miały być podstawą traktatu pokojowego z Niemcami.

4. USA uczyniły z komisji dla spraw Dalekiego Wschodu bezwolne narzędzie polityki, zmierzającej do odbudowy imperialistycznej Japonii, przeciw czemu protestowały nawet Chiny.

5. USA przyznały, że wojska amerykańskie znajdują się w Chinach, choć obecność ich nie jest niczym usprawiedliwiona.

6. Uchwała ONZ zalecała wycofanie wojsk z Korei, co właśnie proponował ZSRR.

7. Polityka USA wobec państw południowo - amerykańskich i zachodnio - europejskich jest polityką mieszania się w wewnętrzne sprawy tych krajów.

8. Państwa, które wyrażają zgodę na przyjęcie wojsk i utrzymywanie baz USA działają pod presją polityczną i gospodarczą Ameryki.

Punkty 9 i 10. Sprawy handlu zagranicznego i pomocy gospodarczej winny być załatwiane w ramach i pod egidą ONZ, a nie ponad tą organizacją.

11. Prace komisji hamowane są nieustępliwą postawą delegacji amerykańskiej.

Ostatnie doniesienia z frontów palestyńskich

Arabska pięść pancerna zawisła nad Jerozolimą

Odsiecz żydowska dotarła do starego miasta

NOWY JORK — Rada Bezpieczeństwa — w dalszym ciągu obradowała nad rezolucją amerykańską, wzywającą Żydów i Arabów do zaprzestania działań wojennych. O ile Rada uchwali tą rezolucję, a Arabowie nie zastosują się do jej zaleceń, USA zniosą zakaz wywozu broni amerykańskiej do Palestyny dla wojsk żydowskich. Na razie Rada Bezpieczeństwa zwróciła się do obu stron wojujących z żądaniem dostarczenia do godz. 14 w południe w piątek 22 maja „informacji o dalszych zamiarach militarnych tak strony arabskiej jak i [illegible]".

JEROZOLIMA — Walki między Żydami i Arabami objęły już całą Jerozolimę. Oddziały Hagany przebiły się przez pierścień arabski i nawiązały kontakt z jednotysięcznym garnizonem żydowskim broniącym starego miasta. Z półno[illegible] arabskie jednostki pancerne rozpoczęły atak na przedmieście Jerozolimy, zajmując silny punkt oporu żydowski w koszarach policji. Zdaniem fachowców wojskowych to uderzenie pancerne może przesądzić o losach miasta. Komandosi żydowscy zajęli ogromny obóz brytyjski w Sarakanda o 30 km od Tel-Avivu. Czołówki arabskie znajdują się obecnie 20 km na zachód od stolicy państwa żydowskiego.

LONDYN. — Min. Bevin otrzymał pismo M. Shertoka, ministra spraw zagranicznych nowego państwa żydowskiego, w którym ten ostatni prosi o uznanie przez Wielką Brytanię państwa Izraela.

Powietrzna i morska blokada Palestyny

DAMASZEK — Zgodnie z decyzją Rady Ligi Arabskiej w celu przeszkodzenia w dostarczaniu pomocy Żydom, gubernator wojskowy Syrii wydał dekret ustanawiający blokadę palestyńskich wód terytorialnych. Zabroniono również przelotu obcych samolotów ponad terytorium Syrii i zajętymi przez Arabów rejonami Palestyny.

NOWY JORK — Agencja Associated Press donosi z Kairu, że władze portowe w Aleksandrii skonfiskowały ładunki 8 statków: angielskiego, norweskiego i włoskiego pod zarzutem, jakoby statki te wiozły [illegible] do Palestyny. Ładunki [illegible]

Nowe ofiary na budowę Wspólnego Domu

GDAŃSK — Ostatnio do kasy wojewódzkiego Komitetu Budowy Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej, pracownicy Centrali Gdańskiego Urzędu Morskiego wpłacili niezależnie od opodatkowania się na ten cel sumę 400 tys. zł. Również i inne instytucje na Wybrzeżu nie zostaną w tyle, wpłacając dość poważne sumy, co wskazuje, że [illegible] pracujące Wybrzeża doceniają [illegible]

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

„Cud odbudowy"

La Tribune des Nations

uzyskał u min. Minca wywiad, w którym m. i. Minister poruszył aktualne zagadnienie stosunków handlowych Polski z krajami zachodnimi objętymi planem Marshalla. Dziennikarz francuski został przyjęty przez min. Minca

„w dniu, w którym BBC twierdziła, że sytuacja międzynarodowa jeszcze bardziej zaostrzyła się w związku z sytuacją w Berlinie. Ale mój rozmówca, który jest prawdziwym twórcą nowej polskiej gospodarki, który jest „odpowiedzialny" za cud odbudowy, podziwiany nawet w krajach Zachodu, był całkowicie spokojny. Hilary Minc ma tak w Moskwie, jak i w Waszyngtonie reputację jednego z najwybitniejszych współczesnych ekonomistów. Poprosiłem go więc o oświetlenie horyzontu ekonomicznego, zaczynając naszą rozmowę od sprawy przyszłości stosunków gospodarczych Polski z krajami objętymi planem M. „Stosunki gospodarcze między Polską a tymi krajami są całkowicie możliwe, odpowiedział Minister. Mogłyby rozszerzyć się jeszcze i powiększyć pod warunkiem, że nie będzie się stawiało przeszkód. Jeżeli kraje, objęte planem Marshalla zachowają w stosunkach z innymi krajami europejskimi swą suwerenność gospodarczą, jeżeli będą mogły eksportować do nas, to, czego Polska potrzebuje, to my ze swej strony będziemy sobie mogli tylko życzyć rozszerzenia wzajemnych stosunków gospodarczych."

Minister Minc przypomniał, że Polska zawarła w ostatnim czasie szereg umów handlowych z krajami zachodnimi.

„Nie może być wątpliwości co do naszych zamiarów. Oczywiście, gdyby zaczęły wywierać presję, by przeszkodzić Europie Zachodniej w utrzymywaniu z nami stosunków handlowych, powstałaby odmienna sytuacja. A to pociągnęłoby za sobą bardzo szkodliwe konsekwencje dla całej Europy, a przede wszystkim dla Europy Zachodniej.

Jeżeli chodzi o wspólną bazę tych stosunków, to baza ta rzeczywiście istnieje. Potrzebujemy sprzętu i maszyn, które mogą fabrykować kraje Zachodu i możemy stać się interesującym rynkiem zbytu dla przemysłu francuskiego i włoskiego, które zaczynają odczuwać brak klientów, jak n. p. w przemyśle samochodowym. Sądzę wreszcie, że znaczenie rynku zbytu na Wschodzie stale będzie zwiększało się. Polska n. p. może płacić za swe zakupy węglem, cynkiem, i nadwyżką płodów rolnych, co interesuje przede wszystkim Anglię. Wymiana handlowa z Polską nie wymaga w zasadzie od naszego partnera uruchamiania funduszów dolarowych.

Mimo planu Marshalla i napięcia międzynarodowego nie ma kryzysu w naszych stosunkach gospodarczych z Europą Zachodnią."

Komisja Sejmowa

aprobuje

stanowisko Polski w Genewie

WARSZAWA — W dniu 19 maja bm. obradowała w Sejmie pod przewodnictwem posła Kubickiego (SL) komisja spraw zagranicznych.

Na porządku dziennym obrad sprawozdanie min. tow. Wiktora Grosza, szefa delegacji polskiej konferencji o wolność prasy w Genewie.

Po złożeniu szczegółowego sprawozdania przez min. Grosza o przebiegu konferencji, komisja wyraziła uznanie delegacji polskiej za właściwe stanowisko zajęte w czasie obrad w konferencji oraz podkreśliła [illegible]

W 60 rocznicę urodzin Mikołaja Szwernika

W dniu 19 maja Związek Radziecki obchodzi 60 lecie urodzin Przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR — Mikołaja Szwernika

Rada Najwyższa ZSRR jest najwyższym organem władzy państwowej, a stanowisko Przewodniczącego Prezydium tej Rady jest najwyższym urzędem w państwie. Stanowisko to odpowiada stanowisku Prezydenta Państwa i takie są związane z nim kompetencje z tą jedynie różnicą, że — w myśl Konstytucji radzieckiej funkcje [illegible] sprawuje Przewodniczący kolegialnie wraz z całym Prezydium, składającym się z 42 członków.

Rada Najwyższa ZSRR, czyli parlament radziecki składa się z 2 izb: z Rady Związku i Rady Narodowości. Obie te Izby razem wybierają Prezydium Rady Najwyższej, w skład którego wchodzą: Przewodniczący Prezydium, jego 16 zastępców (odpowiednio do [illegible] związkowych [illegible]) 24 członków. Prezydium to kierowane przez Przewodniczącego ma w ZSRR bardzo poważne funkcje i działa permanentnie. Do uprawnień Prezydium należy zwoływanie i odraczanie sesji Rady Najwyższej, wyznaczanie nowych wyborów, wydawanie dekretów z mocą ustaw w przerwach pomiędzy sesjami Rady, prawo interpretacji ustaw, wydawanie zarządzeń przeprowadzenia referendum ludowego w ważnych sprawach, wyznaczanie najwyższego dowództwa wojskowego, ogłaszanie mobilizacji, stanu wojennego oraz kontrola działalności Rady Ministrów a wreszcie odwoływanie i mianowanie nowych ministrów między sesjami Rady. Ono reprezentuje państwo w stosunkach [illegible] nych, ratyfikuje umowy [illegible] rodowe, mianuje i odwołuje [illegible]. Do kompetencji Prezydium Rady Najwyższej należą decyzje o nadawaniu orderów i odznaczeń, ma też Prezydium prawo ułaskawienia skazanych.

Generalissimus Józef Stalin słusznie nazwał Prezydium „Kolegialnym Prezydentem" Zw. Radzieckiego.

Przez 27 lat bez przerwy od roku 1919 aż do śmierci w r. 1946 stanowisko Przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR zajmował Michał Kalinin. Po nim to w roku 1946 uzyskał tę najwyższą w państwie radzieckim godność Mikołaj Szwernik.

Należy on do plejady najstarszych bolszewików, bliskich współpracowników Stalina. Jest on członkiem Komitetu Centralnego WKP [illegible] i kandydatem do Biura Politycznego Partii.

Szwernik, urodzony w dniu 19 maja 1888 roku, pełnił już od roku 1905 odpowiedzialną pracę w Komitetach partii bolszewickiej w Petersburgu, Mikołajewsku, Tule [illegible] w Samarze. Wielokrotnie aresztowany odsiaduje więzienie i 3 lata spędza na zesłaniu. Wraca [illegible] po rewolucji lutowej w r. [illegible] obejmuje stanowisko przewodniczącego Rady Zakładowej wielkich [illegible] [illegible] przewodniczącym Wszechrosyjskiego Związku robotników fabryk artyleryjskich. Następnie bierze udział w wojnie domowej, walczy z kontrrewolucją na Wschodzie, z Denikinem. Po zwycięstwie obejmuje przewodnictwo Związku Metalowców, wchodzi w skład Centralnego Komitetu WKP(b) a następnie przez lat 14 od r. 1930 do 1944 pełni obowiązki pierwszego sekretarza Wszechzwiązkowego Centralnego Związku Związków Zawodowych i kieruje całym ruchem zawodowym ZSRR.

Jego to dziełem jest rozbudowa radzieckiego prawodawstwa pracy, ochrona pracy matek, kobiet, młodocianych, rozbudowa ubezpieczeń społecznych, polityka płac progresywnych, rozwój współzawodnictwa zawodowego.

Na XVIII Zjeździe partii zostaje Szwernik wybrany jako kandydat do Biura Politycznego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Wszechzwiązkowej. Równolegle ze swymi obowiązkami kierownika ruchu zawodowego Szwernik przez szereg lat pełni obowiązki Przewodniczącego Rady Narodowości ZSRR i zastępcy Przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej przy Kalininie. Po śmierci Kalinina w r. 1946 zostaje Przewodniczącym Prezydium. W r. 1947 kadencja Rady Najwyższej kończy się i odbywają się w ZSRR nowe wybory. W nowej Radzie Najwyższej Szwernik zostaje jednomyślnie ponownie obrany [illegible]

Szwernik cieszy się wielką popularnością w Związku Radzieckim. Troskliwie i serdecznie odnoszący się do każdej prośby czy skargi obywatela, Mikołaj Szwernik jest wzorem bolszewickiej troski o człowieka. Nadmienić tu [illegible] prawo bezpośredniego zwracania się w swych sprawach do Przewodniczącego Prezydium i że z prawa tego bardzo często korzystą. Świadczą o tym liczby interesantów, którzy przewijają się przez kancelarię przyjęć Przewodniczącego. Według oficjalnych danych tej kancelarii liczba przyjęć od początku jej powstania wynosi [illegible] dzień 1. I br. 825.000 osób, [illegible] liczba listów nadeszłych do Przewodniczącego przekroczyła 3.000.000.

Mikołaj Szwernik został już dwukrotnie odznaczony orderem Lenina (najwyższe odznaczenie cywilne). Pierwszy raz w roku 1938 na 50 lecie swych urodzin za zasługi na polu organizacji ruchu zawodowego robotników radzieckich, po raz drugi w roku 1946 za wykonanie wyjątkowo trudnych zadań powierzonych mu przez rząd w czasie walk z hitlerowskim najeźdźcą.

Wielkiemu mężowi stanu, wielkiemu działaczowi robotniczemu, głowie jedynego w świecie państwa socjalistycznego w dniu Jego urodzin klasa robotnicza Polski śle [illegible] zaprzyjaźnionym narodem radzieckim najserdeczniejsze życzenia.

GUSTAW BUTLOW

840-lecie Jeleniej Góry

JELENIA GÓRA. — Jak wynika z dokumentów historycznych znajdujących się w Miejskim Archiwum Jeleniej Góry, na rok bieżący przypada 840-lecie istnienia tego miasta, założonego w 1108 roku przez Bolesława Krzywoustego. Dla uczczenia tej rocznicy Miejska Rada Narodowa powołała Komitet Obchodu, który zajmie się przygotowaniami do uroczystości przypadających na dzień 15 sierpnia, a więc na okres trwania wystawy Z. O. we Wrocławiu „Tygodnia Karkonoszy" oraz analogicznego [illegible] słowackiego „Święta Gór".

MIMOCHODEM

Walka z pokojem

Dyskusja, która została [illegible] wokoło sprawy wymiany not ambasadora Stanów Zjednoczonych [illegible] i min. Mołotowa, uwypukliła dokładnie błędność drogi politycznej państw zachodniej Europy, a przede wszystkim stojących na jej czele dwóch państw: Wielkiej Brytanii i Francji.

Jakież bowiem zaznaczyło się [illegible] nowisko oficjalnych kierowników tej polityki: min. Bevina i min. Bidaulta?

Przede wszystkim widać ich wyraźną konsternację, bo — jak wynika — żaden z nich nie był poinformowany o wystąpieniu ambasadora Smitha z notą do rządu radzieckiego. A przecież ambasador amerykański nie działał w swoim imieniu, musiał mieć w tej sprawie wyraźne i szczegółowe dyspozycje [illegible] Marshalla. A przecież ministrowie: Marshall, Bevin i Bidault stanowią „wielką trójkę" zachodnią i [illegible] — jak [illegible] pokój Europie.

Ostatnie pociągnięcie w Moskwie [illegible] Marshalla postawiło więc znak zapytania nad kwestią jego lojalności wobec obydwu kolegów z wielkiej trójki, ale to już wewnętrzna sprawa w stosunkach wzajemnych trzech ministrów spraw zagranicznych.

Nas natomiast interesuje zachowanie [illegible] kierowników polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji, w związku z notą ambasadora amerykańskiego i odpowiedzią min. Mołotowa. Oni przecież są głównymi realizatorami polityki Stanów Zjednoczonych na terenie Europy. Oni przecież w imię „zabezpieczenia" pokoju niezmordowanie trudzą się nad zmontowaniem bloku państw zachodniej. Oni przecież zabiegają nad utrudzenie nad umocnieniem tego bloku na fundamencie militarnego sojuszu skierowanego przeciwko państwom Europy wschodniej, a pod uporządkowanego kierownictwu amerykańskich generałów.

Stanowisko obydwu ministrów w interesującej nas sprawie można by scharakteryzować trywialnie, krótko lecz za to prawdziwie i trafnie. Oczywiście, oni używają wytwornych słów języka dyplomatycznego, ale sens ich wypowiedzi jest bardzo zrozumiały. Dla nich to tylko jeszcze jedno „zawracanie głowy", z którego i tak nic nie wyjdzie.

Na skutek ich polityki Europa zachodnia a ściślej mówiąc jej rządy znalazła się w tej sytuacji, że pracuje rzekomo dla pokoju, a w gruncie rzeczy boi się, aby on rzeczywiście nie został zrealizowany. Pp. Bevin i Bidault wiedzą, że cały plan Marshalla, związane z jego wykonaniem dolary i towary amerykańskie, to jeden z przejawów prowadzonej przez Stany Zjednoczone „zimnej" wojny. Jeśli nastąpiłoby porozumienie amerykańsko-radzieckie, to automatycznie skończyłaby się prowadzona obecnie tak zacięcie wojna nerwów, a z nią i plan Marshalla, a więc amerykańskie kredyty i dostawy.

Dlatego też pp. Bevinowi i Bidaultowi najlepiej odpowiada istniejący w Europie stan zadrażnień i chaosu politycznego na zachodzie. Oni sami kłócą się między sobą, ale w żadnym wypadku nie chcieliby, aby zakończył się okres nieporozumień radziecko-amerykańskich, bo wtedy byliby już zupełnie niepotrzebni p. Marshallowi. Jakimi więc wówczas [illegible] mogliby „czarować" [illegible]

Oto taka „mądrości" polityczna zachodniej Europy. Chciałaby pokoju, a boi się, aby on rzeczywiście nie nastąpił.

Z naszego stanowiska

Istnieje płaszczyzna porozumienia

„...Program Wallace'a mógłby posłużyć jako dobra i owocna podstawa do porozumienia i rozwoju współpracy międzynarodowej" — oświadczył generalissimus Stalin w odpowiedzi na list otwarty kandydata t. zw. trzeciej partii na urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Przypomnijmy w głównych punktach, co proponował H. Wallace jako podstawę do uregulowania stosunków między Związkiem Radzieckim, a Stanami Zjednoczonymi w swym wystąpieniu sprzed kilku dni.

Podkreślił przede wszystkim konieczność redukcji ogólnych zbrojeń i postawienie poza prawem środków masowego zniszczenia, [illegible] likwidację baz wojennych, jakie istnieją poza terytorium państwowym obydwu krajów, jak również zakaz eksportu broni do innych państw.

W zakresie stosunków gospodarczych Wallace proponuje zasadę nieograniczonego wolnego handlu, niestosowanie nacisku finansowo - ekonomicznego wobec innych państw, współpracę nad podniesieniem ogólnego dobrobytu, a ponadto wznowienie i rozszerzenie działalności w rodzaju istniejącej w pierwszym okresie powojennym UNRRA, podkreślając potrzebę odbudowy gospodarczej Europy.

Ze spraw politycznych Wallace między innymi, podkreślił zasadę nieinterwencji w wewnętrzne stosunki poszczególnych państw, zarówno ze strony Stanów Zjednoczonych jak i Związku Radzieckiego, oraz zawarcie traktatu pokojowego [illegible] przy czym wojska okupacyjne z terenu Niemiec miałyby zostać wycofane w ciągu roku.

Ponad to Wallace proponuje wolną wymianę naukowych informacji między obydwoma państwami i zastosowanie zasady wolnego ruchu przedstawicieli nauki oraz korespondentów prasowych.

W streszczeniu nie przytaczamy wszystkich punktów listu otwartego Wallace'a, który nie obejmuje wszystkich rozbieżności między obydwoma mocarstwami, co zresztą podkreślił generalissimus Stalin w swej odpowiedzi. W odróżnieniu jednak od wszystkich dotychczasowych oświadczeń polityków i dyplomatów amerykańskich, Wallace nie składa jedynie mglistych deklaracji, ale stawia konkretne propozycje, które mogą stanowić ogólną platformę dyskusji i być punktem wyjścia dla przyszłych rozwiązań.

Istotną cechą propozycji Wallace'a jest powiązanie zagadnienia uregulowania stosunków między Związkiem Radzieckim, a Stanami Zjednoczonymi, z wymogami ogólnoświatowego pokoju. W propozycjach kandydata partii ludowej na urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych jest wyraźnie zaznaczona zasada poszanowania dotychczasowych zobowiązań międzynarodowych. Kiedy mówi on o zawarciu pokoju z Niemcami, to równocześnie zaznacza, że przyszły traktat winien być zawarty na podstawie zapadłych już postanowień w Jałcie i Poczdamie.

Generalissimus Stalin należy do tych wyjątkowych mężów stanu, którzy przemawiają dość rzadko. Specjalnie zaś, jeśli chodzi o zagadnienia międzynarodowe, premier Związku Radzieckiego zabiera głos w wyjątkowych okolicznościach. Przytoczone na wstępie naszego artykułu stwierdzenie podkreśla dobitnie tezę, że istnieją realne możliwości porozumienia między Rosją Radziecką i Stanami Zjednoczonymi, że przedwczesne są jeszcze zbrodnicze nadzieje podżegaczy wojennych na zburzenie pokoju światowego.

Oświadczenie generalissimusa Stalina stwarza nowe możliwości do dalszych rokowań. Nie nazywamy tego „ostatnią szansą", który to termin [illegible] politycy zachodni związali z londyńską konferencją ministrów spraw zagranicznych w Londynie, [illegible] zerwaną przez min. Marshalla. Wierzymy w utrzymanie, utrwalenie i pogłębienie pokoju i dla tego żadna szansa nie jest dla nas [illegible]

[illegible] jak niezmiernie trudna jest droga do powszechnego pokoju, bo przecież Stanów Zjednoczonych nie reprezentuje w tej chwili Wallace, ale właśnie ci ludzie, którzy tak wybitnie przyczynili się do skomplikowania wszystkich powojennych spraw Europy i całego świata. Propozycje Wallace'a mogą być płaszczyzną porozumienia, ale pod warunkiem, że obydwie strony przyjmą je rzetelnie za podstawę do dalszych rozmów. Związek Radziecki już kilkakrotnie podkreślał swą szczerą wolę zgody i chęć współpracy dla dobra pokoju. Ostatnio uczynił [illegible] odpowiedzi min. Mołotowa na notę ambasadora Smitha, a obecnie generalissimus Stalin najbardziej autorytatywnie określił płaszczyznę, na której dojście do porozumienia jest możliwe.

Dla ludzi, którzy operują postrachem bomby atomowej, którzy pomocą zbrojną pomocy utrzymują przy życiu faszystowski rząd w Grecji, którzy terrorem [illegible] umożliwili de Gasperiemu zwycięstwo wyborcze we Włoszech i którzy sprzęgli Europę Zachodnią więzami planu Marshalla, aby stworzyć z niej powolne narzędzie swych imperialistycznych celów drogę do pokoju nie jest łatwo odnaleźć.

[illegible] jednak wiemy, że program Wallace'a, akceptowany przez generalissimusa Stalina jako podstawa do uregulowania nieporozumień amerykańsko - radzieckich i utrwalenia pokoju, nie jest „wyznaniem wiary" tylko jednego człowieka. Tak samo, jak Wallace, myślą miliony ludzi w Stanach Zjednoczonych i we wszystkich innych państwach. Pragnienie pokoju jest powszechne. Jeśli osoba Wallace'a jest coraz bardziej popularna w jego kraju, jeśli kandydatura jego na stanowisko prezydenta znajduje coraz przychylniejszy oddźwięk w opinii społeczeństwa amerykańskiego, [illegible] właśnie dlatego, że miliony obywateli amerykańskich w przedstawianym przez niego programie widzą gwarancję pokoju powszechnego.

Przyszłość nie należy do podżegaczy wojennych. Mogą oni zburzyć jeszcze nie jedną szansę porozumienia, mogą nie raz jeszcze uderzyć w surmy bojowe, ale pokoju obalić nie zdołają. Ich właśnie narody obserwują bowiem spokojną, rzeczową i pojednawczą postawę obozu pokoju [illegible] wyciągają stąd wnioski.

[illegible] ciężkich zmaganiach świat wejdzie jednak na drogę pokoju!

[illegible]

Walka z odbudową

Wyrazem tej samej „mądrości" politycznej zachodniej Europy jest istniejący na naszym kontynencie układ stosunków gospodarczych.

Przed kilkoma dniami podaliśmy wiadomość z Paryża, z której wynika, że Francji bardzo potrzebny jest polski węgiel, ale Stany Zjednoczone wywierają na nią presję w kierunku zaniechania dalszej rozbudowy [illegible] gospodarczych z Polską, a więc i niezbędnego importu węgla, domagając się uzupełniania swych braków przy pomocy dostaw węgla amerykańskiego, żądają jednak zapłaty w dolarach.

Francja bardzo potrzebuje węgla ale absolutnie nie ma na ten cel dolarów. Oto jak wygląda w skutkach oddanie się pod „opiekę" Stanów Zjednoczonych.

Gospodarka europejska wymaga poważnych [illegible] przywrócenia jej stanu równowagi po zniszczeniach i deformacjach wojennych. Przemysł francuski został poważnie dotknięty skutkami wojny. Ministrowie państw zachodnich omal nieustannie radzą, w jaki sposób usunąć istniejące trudności, a tymczasem najprostsze rozwiązania są dla nich niedostępne wobec sprzeciwu Stanów Zjednoczonych, które przecież nawet plan Marshalla nazwały programem gospodarczej odbudowy Europy.

Brzmi to jak ironia, ale — niestety — jest to tylko prawda. Spętana nakazami i zakazami amerykańskimi Europa nie może w pełni wykorzystać swych własnych możliwości, które mogłyby stać przed nią do dyspozycji.

Najpierw kapitaliści amerykańscy mówili, że przesyłają węgiel do Europy, tylko ze względu na niezbędną konieczność wobec olbrzymiego głodu węgla w krajach zachodnich. Ten węgiel miał przyspieszyć tempo odbudowy Europy. Dalej już o tym się nie mówi. Tempo odbudo-

(Dokończenie na str. 4)

Polacy z USA

podziwiają naszą pracę we Wrocławiu

WROCŁAW. Po zwiedzeniu [illegible] uczestnicy wycieczki Polonii amerykańskiej podzielili się wrażeniami z pobytu w stolicy Dolnego Śląska.

Redaktor „Głosu Ludowego" z Detroit — Sajda powiedział m. in.: „Najsilniejsze może wrażenia z Wrocławia — to twórczy nastrój, jaki panuje w tym mieście. Na każdym kroku widzimy oznaki szybkiej [illegible] budowy. Ludność miasta przybyła ze wszystkich zakątków Polski stanowi dziś monolit, bez dzielnicowych przesądów."

Pracownik warsztatów kolejowych „Canadian — Pacific" w Montrealu — Mańsz z całym uznaniem wyraża się o odbudowanej z gruzów Państwowej Fabryce Wagonów. „Z mych obserwacji — powiedział p. Mańsz — widzę, że fabryka wagonów we Wrocławiu jest dziś o wiele nowocześniejszym obiektem niż zakłady tego typu w Montrealu. Na specjalną uwagę zasługują doskonałe warunki pracy i troska o zdrowie robotnika".

Uczestnik walk rewolucyjnych 1905 roku — Petryni — podkreśla zapał całego społeczeństwa polskiego w jego pracy nad odbudową ziem Dolnego Śląska — ziem przyszłości i dobrobytu Polski. „Praca i entuzjazm całej ludności gwarantują Polsce szczęśliwe jutro".

Powstaje potężna organizacja

dla spraw zaopatrzenia kraju w zboże

WARSZAWA. Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielczego „Polskie Zakłady Zbożowe", minister Przemysłu i Handlu wydał zarządzenie, powołujące komisję organizacyjną tego przedsiębiorstwa.

Polskie Zakłady Zbożowe — realizować będą przede wszystkim politykę Rządu w zakresie skupu zbóż i przetworów zbożowych. Do zakresu działania nowego przedsiębiorstwa wchodzi ponadto import i eksport zbóż i ich przetworów, magazynowanie państwowej rezerwy zbożowej, przetwórstwo zbóż oraz zaopatrzenie rynków krajowych w zboża i przetwory zbożowe.

Nowe przedsiębiorstwo przejmuje czynności, uprawnienia i majątek Funduszu Aprowizacyjnego, pełnomocnika do spraw składowania zbóż i przetworów zbożowych, Zjednoczenia Przemysłu Młyńsko - Piekarniczego oraz Wydziału Zbożowo Młynarskiego „Społem".

W ten sposób, jednolitej dyspozycji podporządkowany został całokształt zaopatrzenia kraju w ziemiopłody, a więc zarówno sprzedaż reglamentowana, jak wolnorynkowa i na potrzeby przetwórstwa przemysłowego.

W pracy swej PZZ opierać się będą w terenie przede wszystkim na aparacie spółdzielczości wiejskiej.

Rodacy na obczyźnie o Pstrowskim

Dobrze pojęła klasa robotnicza ideę współzawodnictwa pracy

KATOWICE (x) Zgon Wincentego Pstrowskiego, inicjatora współzawodnictwa pracy odbił się głośnym echem nie tylko wśród klasy robotniczej w kraju, ale również wśród naszych rodaków, przebywających od lat na obczyźnie.

Wincenty Pstrowski, jak wiadomo, nie znajdując w kraju możliwości do życia i pracy na kilka lat przed wojną wyemigrował do Belgii, gdzie wśród polskich emigrantów uważany był za aktywnego działacza, znającego dokładnie metody postępowania kapitalistów w odniesieniu do klasy pracującej.

Poznał to zresztą na własnej skórze, gdy dzięki polityce kapitalistów w Polsce przedwojennej znalazł się na bruku bez środków do życia.

O tym, jakie wspomnienia pozostawił po sobie Pstrowski wśród Polonii belgijskiej może świadczyć list zamieszczony ostatnio na łamach „Gazety Polskiej", wychodzącej w Paryżu.

Autorzy listu, członkowie oddziału ZPP we Frameries (Belgia) Klupczyński, Dopierała i Górski opowiadają o nim w jakich warunkach zetknęli się z Wincentym Pstrowskim i jak działał on na obczyźnie.

Poznali oni Pstrowskiego w 19[illegible] roku, gdy przystąpili wspólnie [illegible] do stworzenia zalążka polskiego życia organizacyjnego w [illegible], zapisując się na członków Związku Robotników Polskich, których władze były uległe wobec konsula polskiego w Brukseli.

Pstrowski sprzeciwiał się rozkazom innym z góry przez ówczesne sanacyjne władze konsularne, w końcu jednak, zniechęcony ciągłymi trudnościami poświęcił się całkowicie pracy zawodowej.

Zdobył on jak się okazuje uznanie dyrekcji belgijskiej kopalni, która mianowała go szefem ekipy.

[illegible] osoby użycia w pracy górnikom. Nieraz też spotkać go można było w towarzystwie inżynierów górniczych, rozprawiających o możliwościach unowocześnienia kopalń Belgii.

W okresie okupacji, jak podają autorzy listu Pstrowski wraz z grupą świadomych robotników polskich wstąpił do belgijskiej organizacji oporowej „FI" (Front de l'Independance).

Po wyzwoleniu Belgii Pstrowski [illegible] do aktywnej działalności organizacyjnej. Dzięki jego staraniom oddział ZPP we Frameries stanął już w końcu 1944 roku na czele postępowego wychodźctwa w Borinage.

Jego to zasługą były liczne manifestacje patriotyczne Polonii okręgu Mons.

W ciągu zaledwie kilku tygodni zdołał on przeprowadzić zbiórkę na sztandar oddziałów i zorganizować poświęcenie święto z okazji jego poświęcenia.

Wszyscy Polacy we Frameries pamiętają słowa Pstrowskiego, że „nie chcę powrócić do kraju, nie zostawiając na swym miejscu zdolnych, energicznych i gotowych do poświęceń dla sprawy Ojczyzny obywateli.

List kończy się stwierdzeniem, że nikogo ze znających Pstrowskiego nie zdziwiły dochodzące do Belgii wieści, jaką rolę odegrał on w Polsce, inicjując szlachetne współzawodnictwo pracy.

Był on bowiem zawsze wzorem pracowitości i poświęcenia dla Ojczyzny.

Dziś, kiedy nie stało już Pstrowskiego tego rodzaju słowa, jak zawarte w liście naszych rodaków zamieszkałych w Belgii są dowodem że w klasie robotniczej znaidował on zrozumienie dla swych idei, i że robotnicy właściwie ocenili jego postępowanie.

Pstrowski dla klasy robotniczej zostanie na zawsze symbolem ofiarności i poświęcenia.

Dowodem tego jest fakt, że właśnie robotnicy, chcąc uczcić Jego pamięć zainicjowali współzawodnictwo im. Pstrowskiego.

Jego to nazwisko przewodzić będzie wszystkim akcjom, [illegible] wydajności [illegible] podniesienie produkcji i wzmożenie potencjału gospodarczego Polski Odrodzonej.

Uporządkowanie spraw

kościoła prawosławnego w Polsce

WARSZAWA (SAP) — W ostatnim „Monitorze Polskim" ukazało się zarządzenie w sprawie powołania tymczasowego kolegium rządzącego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Wobec opróżnienia stanowiska metropolity Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz wobec zdekompletowania kolegialnych organów tegoż Kościoła, powołane zostało tymczasowe kolegium rządzące. W skład tego kolegium wchodzą: arcybiskup białostocki i bielski — Szretter, zarządzający parafią łódzką biskup Korenistów, administrator diecezji warszawskiej —ks. archiprezbiter Kowalenko, proboszcz parafii w Gdańsku — ks. protojerej Naumow, wikariusz cerkwi metropolitarnej w Warszawie — ks. protojerej Łopuchowicz, administrator klasztoru w Jabłecznej — ks. Kedrow oraz reprezentant czynnika świeckiego ob. Serebriańko.

Zadaniem tego kolegium będzie zarząd sprawami kościoła, doprowadzenie do normalizacji stosunków wewnętrznych oraz do kanonicznego uporządkowania spraw Autokefalii.

PRZEGLĄD PRASY

Problem, który złagodniał

„Gazeta Ludowa" w artykule p. t. „Niemieccy repatrianci z Polski — pożytecznym nabytkiem dla swego społeczeństwa", wskazuje, że z biegiem czasu problem wschodnich repatriantów niemieckich na terenie stref okupacyjnych zachodnich zaczyna „na codzień" łagodnieć i tracić swoje dotychczasowe ostre gospodarcze aspekty.

Jak podaje dziennik:

„Pomimo krzyku rewizjonistycznych polityków i protestów niemieckiego egoizmu dzielnicowego, uciekinierzy w ogóle wszelkim przybyszom, repatrianci wschodni są automatycznie coraz bardziej wchłaniani w procesy gospodarcze stref zachodnich przez konieczności życiowe. Najważniejszym zaś jest fakt, że to wchłanianie odbywa się z pozytywną korzyścią dla obu zainteresowanych stron.

[illegible] pożytecznej pozycji w zagadnieniach ludnościowych Niemiec zachodnich i to musi wreszcie doprowadzić do zasadniczego i ogólnego zrewidowania stosunku Niemców zachodnich — miejscowych do tej sprawy.

Dla nas nie są rzeczą obojętną te pierwsze stwierdzenia niemieckie, że problemy repatriantów znajdują jednakże swoje życiowe rozwiązanie z obopólną korzyścią gospodarczą w nowych warunkach powojennych w Niemczech zachodnich; — że nie jest to problem nie do rozwiązania jak tego chce rewizjonistyczna polityka prawicy niemieckiej, milcząco aprobowana przez politykę anglosaską. Zresztą czas pracuje sam nad rozwiązaniem zagadnień ludnościowych w Europie znacznie korzystniej i skuteczniej dla przyszłego pokoju w świecie niż ta czy inna polityka egoizmu i wąskich interesów materialnych".

Zimno i deszcze kończą się

Dziś przejaśnienia i cieplej

WARSZAWA (SAP). — Zimna deszczowa pogoda, która objęła całą Polskę, na szczęście kończy się. Byli to zresztą nieco spóźnieni w tym roku „zimni święci": Bonifacy, Serwacy i Pankracy. Tradycji musiało stać się zadość. Jutro temperatura będzie w ciągu dnia wynosić od 10 do 18 stopni, w nocy zaś kilka stopni powyżej zera. W ciągu dnia przejaśnienia.

Przyczyną zimna i deszczów była depresja zalegająca połudn. i wsch. Rosję, co spowodowało napływ do Polski z półn.-wschodu chłodnego i wilgotnego powietrza pochodzenia arktycznego.

EMIL ZOOR

Sukces dr Gordona

33)

„Parę minut po dziewiątej."

„Co pan wie w sprawie morderstwa Borelli ego?" Winkler spojrzał zdziwiony.

„Jak to co ja wiem, panie inspektorze. Cóż ja mogę wiedzieć w tej sprawie? Mieszkam w Savoyu, jak panu inspektorowi wiadomo i zaraz po swoim numerze poszedłem do hotelu. Portier może zaświadczyć, że byłem już u siebie przed dziesiątą wieczorem. Położyłem się wcześniej, bo jakoś źle się wczoraj czułem. Ta pogoda jest zabójcza." — Ten typ zapewnia sobie na wszelki wypadek alibi — pomyślał Hawkins, spoglądając spod oka na Winklera.

„No to jeżeli pan tak wcześnie poszedł do łóżka" — powiedział głośno — „to nie mógł pan oczywiście słyszeć awantury z Somerssem."

„Nie, nic o tym nie wiem."

„Dobrze, a może mi pan w takim razie powie, jakie zamiary miał pan w stosunku do miss Borelli?"

„To są moje prywatne sprawy" — odpowiedział energicznie Winkler. Hawkins zmrużył oczy.

„Zwracam panu uwagę, Winkler, że nie znajduje się pan w salonie, lecz na śledztwie" — syknął groźnie. „Radzę odpowiadać na pytania."

„Co pan inspektor chce wiedzieć?" — powiedział ugodowo klown.

„Pytałem, jakie pan miał zamiary w stosunku do miss Borelli?"

„Chciałem się z nią ożenić."

„A ona?"

„Odmówiła mi stanowczo."

„A jakie stosunki łączyły pana z Borellim?"

„Jak najlepsze. Dyrektor obdarzał mnie dużym zaufaniem."

„Czy pan był już karany sądownie?" — spytał nagle Hawkins.

„Ja? Nie! Skądże znowu?" — zaprzeczył gwałtownie Winkler.

„W jakim garniturze był pan wczoraj?" Klown spojrzał zdumiony.

„Słucham? Nie rozumiem."

„Czego pan nie rozumie? Chyba wyraźnie pytam. Jaki garnitur miał pan wczoraj?"

„Ten sam co dzisiaj." Hawkins spojrzał uważnie.

„Dziękuję panu, Winkler" — powiedział sucho. „Może pan odejść. Proszę pod żadnym pozorem nie opuszczać Londynu."

„Nie mam zamiaru, panie inspektorze."

„To się bardzo dobrze składa. Do widzenia pa[illegible]"

„Do widzenia, panie inspektorze."

Gdy drzwi się zamknęły za Winklerem, Hawkins potarł w zamyśleniu czoło i zanotowawszy coś na kartce papieru położył rękę na telefonie. W tej chwili zapukano do drzwi. „Proszę!" Wszedł Rinc.

„Co nowego, John?" — spytał inspektor.

„Doktór Prist przyjechał. Zaraz tu będzie."

„Czy mówił ci coś?"

„Nie. Chce się osobiście widzieć z tobą."

„Idź po niego. Niech zaraz przychodzi. Czekam przecież na wynik badań." Detektyw wyszedł i po chwili powrócił w towarzystwie doktora. Staruszek pozdrowił Hawkinsa i usiadł pośpiesznie. Robił [illegible]

„No i cóż doktorze?" — spytał inspektor.

„Zbadałem trupa."

„Jakież rezultaty badania?"

„Nic specjalnie ciekawego. Zwykłe uduszenie. Zupełnie szablonowy przypadek."

„Czy nie stwierdził pan objawów jakiegoś zatrucia?"

„Nie."

„Czy nie wydaje się to panu dziwne doktorze, żeby taki olbrzym, atleta, pozwolił się udusić?" Doktor prist zastanowił się na chwilę.

„Przyznaję, że to jest dość dziwne" — powiedział z namysłem. „Ciało jest rzeczywiście niebywale muskularne. Ten człowiek musiał mieć potężną siłę."

„No właśnie. Nie mogę sobie jakoś wyobrazić, ażeby go ktoś zdołał tak po prostu udusić rękami."

„A jednak to nie ulega wątpliwości."

„Musiał trafić na jeszcze silniejszego" — zauważył Rinc. Hawkins przeszedł się po pokoju.

„Nadzwyczajne, nadzwyczajne" -- mruczał zamyślony — „i jest pan zupełnie pewny, że wyłącznie uduszenie było przyczyną śmierci?"

„Najzupełniej. To nie ulega żadnej wątpliwości. [illegible]stkie charakterystyczne symptomy stwierdziłem bardzo dokładnie."

„Czy Jorgens i Chaney jeszcze nie wrócili?" — spytał nagle inspektor.

„Jeszcze nie, ale niedługo powinni nadjechać."

„Czy uważa pan, że sekcja jest niepotrzebna?"

„Mam wrażenie, że jest to najzupełniej zbędne" — odparł Prist. „Nie mam żadnych powodów przypuszczać, aby sekcja mogła wykazać coś nowego."

„Dziękuję panu, doktorze" — powiedział Hawkins. „Niech pan będzie łaskaw złożyć mi swe orzeczenie na piśmie. Muszę je dołączyć do akt sprawy."

„Dobrze". Doktór podniósł się ociężale z krzesła i nie żegnając się z nikim, wyszedł z pokoju. Inspektor spojrzał na Rinca.

„Cóż ty na to?" — [illegible]

Święto Ludowe
w Nowym Targu

NOWY TARG (yi) — W dniu Święta Ludowego w Nowym Targu odbyły się uroczystości, w których wzięli udział przedstawiciele okolicznego włościaństwa i ludności N. Targu. Po mszy polowej odbyła się defilada przed reprezentantami władz, Wojska, partii politycznych. W pochodzie udział wzięły organizacje Samopomocy Chłopskiej, członkowie obu Stronnictw ludowych, organizacji młodzieżowych, partii robotniczych, harcerstwa itd.

Do zgromadzonych przemawiali imieniem Stronnictwa Ludowego ob. Drużbowski, Hedryk, Schuchly i Świharski. Imieniem partii robotniczych tow. Sokalski. Imieniem Komitetu Jedności Młodzieżowej tow. Mandecki.

W końcowej części wiecu zebrani przyjęli rezolucję wyrażającą zadowolenie ze zbliżającej się jedności ruchu chłopskiego.

Z sali sądowej

KRAKÓW (s) — W Potoku podczas zabawy goście jak to często bywa wszczęli bójkę, której powodem było zabranie im wódki. W jednej chwili poszły w ruch, noże, szklanki i kamienie.

Sąd Okręgowy w Jaśle skazał Władysława Macieiowskiego na 6 miesięcy więzienia, Emila i Feliksa Jandachów po 10 miesięcy oraz Adama Szczerbę i Jana Burka po 6 miesięcy więzienia.

Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Gardulskiego uniewinnił Macieiowskiego, zatwierdzając wyrok co do pozostałych oskarżonych.

W lipcu 1947 r. zwożono węgiel ze stacji kolejowej Wadowice do szkoły żeńskiej i do rzeźni. Szofer Gołąb lenił zwłóki węgiel do szkoły żeńskiej, a ostatni transport po dłuższej libacji z „dyrygentem" zwózki, Wincentym Szpilą, zwiózł na podwórze swego domu. Wszystko poszłoby może gładko, gdyby nie to, że w krytycznym momencie, gdy węgiel wysypano z samochodu zjawił się nagle... burmistrz Władysław Sadowski. Węgiel odwieziono do Zarządu miasta. Szpila postawiony przed Sąd Okręgowy, został skazany na 3 lata, a Gołąb na 6 miesięcy więzienia, darowanych jedynie na mocy amnestii.

Sąd Apelacyjny zatwierdził oskarżonym wyrok zasądzając jeszcze od Gołąba 2 tys. złotych za dwie instancje sądowe.

Jan Fenar z Rymanowa, zatrzymany na ulicy przez milicjanta, który znalazł w niesionej walizce kilka skór, usiłował wręczyć milicjantowi jeszcze łapówkę w sumie 5.000 zł za co został skazany na 5 tys. złotych grzywny i 6 miesięcy więzienia.

Sąd Apelacyjny zawiesił mu karę więzienia, pozostawiając jedynie grzywnę.

Na jednej ze stacji kolejowych w pociągu dyżurny ruchu zauważył dwóch podejrzanych osobników. Po przytrzymaniu jednego z nich okazało się, że jest to złodziej — Zbigniew Flisak, którego Sąd Okręgowy skazał na 1 rok więzienia.

Sąd Apelacyjny wyrok powyższy zatwierdził.

Na zabawie tanecznej pod N. Sączem pobili się goście proszeni i nieproszeni, a w rezultacie Sąd Okręgowy w Nowym Sączu skazał Jana Zicińskiego, Juliana Cisowskiego, Andrzeja i Wojciecha Bańczyków oraz Michała Rengla po 6 miesięcy więzienia, zawieszając karę Cisowskiemu i Bańczykowi.

Sąd Apelacyjny wyrok zatwierdził.

Posiedzenie sekcji branżowych
PPS i PPR

KRAKÓW (yi) W ramach prowadzonych od dłuższego czasu wspólnych posiedzeń sekcji branżowych PPS i PPR odbyło się w ub. tygodniu zebranie sekcji budowlanej obu partii na terenie cementowni „Firlej" koło Trzebini. W posiedzeniu udział wzięli kierownicy kamieniołomów, wapienników, cementowni, zakładów produkujących materiały ogniotrwałe oraz członkowie komitetów fabrycznych PPS i PPR przy cementowni w Górce.

Obszerny referat polityczny wygłosił tow. inż. Pasierbiewicz (PPS) omawiając aktualne zagadnienia międzynarodowe i wewnętrzne. Referat gospodarczy wygłosił tow. Władyka z PPR. Tow. Olszyński w imieniu WK PPS zreferował szereg zagadnień organizacyjnych, stojących na drodze do jedności organicznej obu partii. Zbiórkę na budowę wspólnego Domu partyjnego w Warszawie omówił tow. Pietrzyk z KW PPR.

Po ożywionej dyskusji zebranie zakończono odśpiewaniem hymnów partyjnych.

Nowy wicekonsul francuski w Krakowie

KRAKÓW (LAK) — Do Krakowa przybył de Broussin de Mere Aymar który objął nieobsadzone od dłuższego czasu stanowisko wicekonsula francuskiego w naszym mieście.

Koncert Imre Ungara na Wawelu

KRAKÓW (IM) — 4 czerwca br. na dziedzińcu wawelskim odbędzie się koncert, na którym gościnnie wystąpi światowej sławy niewidomy pianista węgierski, laureat konkursu szopenowskiego w Warszawie.

Aktyw powiatowy PPS i PPR
w Wadowicach

WADOWICE (yi) — W Wadowicach odbyło się posiedzenie Powiatowego Aktywu PPS i PPR, poświęcone zbiórce na budowę Domu zjednoczonej partii robotniczej w Warszawie. Po zagajeniu zebrania przez tow. Lacha z PPR i powołaniu prezydium, sprawy organizacyjne omówił delegat WK PPS tow. Jaich. Następnie w imieniu KW PPR zabierała głos tow. dr Świerczewska, omawiając sytuację polityczną i kluczowe zagadnienia w historii polskiego ruchu robotniczego. W dyskusji zabierali głos tow. Sordyl (PPR), Lach (PPR), Zaremba (PPS) i Baklarz (PPS).

Odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru i Międzynarodówki zakończono zebranie.

Banda dywersyjno-rabunkowa
na ławie oskarżonych

KRAKÓW (s) — Przed Rejonowym Sądem Wojskowym odpowiada banda rabunkowo-polityczna składająca się z 7 osób. Oskarżeni: Antoni Kożuch, Edward Kidus, Włodzimierz Durzyk, Karol Szepczyński, Krzysztof Górniszewicz, Kykus Helena i Karol Augustyn doprowadzeni są z więzienia.

Osk. Antoni Kożuch, był zdecydowanym wrogiem dzisiejszej rzeczywistości. Ojciec jego przed wojną czynnie pracował w Stronnictwie Narodowym, obecnie zaś służy w policji amerykańskiej w strefie okupacyjnej. Kożuch po ucieczce Niemców wstąpił do nielegalnej organizacji NSZ pod dowództwem „Ognia", będąc w niej do ujawnienia się tj. 3 marca ubiegłego roku. Po ujawnieniu zamieszkał w Woli Duchackiej, pracując jako szewc, jednakowoż już w lutym wspólnie z oskarżonym Włodzimierzem Durzykiem założył bandę rabunkową o podłożu politycznym. Banda poza napadami miała za zadanie nastawiać wrogo swych członków do ustroju demokratycznego — miała szerzyć terror, napadać na funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego, działaczy demokratycznych i ludność żydowską. Uświadomieniem politycznym członków zajmował się Kożuch i w jego mieszkaniu opracowywano plany napadów rabunkowych.

Oskarżeni zrabowali m. in. z mieszkania Kurlitowej na szkodę jej sublokatora Janczewskiego pod pozorem rewizji: złoty zegarek kieszonkowy, 3 zegarki na rękę, złoty pierścionek, 14.000 zł gotówki i tp.

Dokonali napadu na mieszkanie ob. Szyszko-Bohusz, która wraz z sublokatorkami została sterroryzowana pistoletem. Tutaj bandyci zrabowali 3 złote pierścionki, złotą bransoletkę, pelisę, futro, zegarek i tp. Przy konfrontacji pokrzywdzone rozpoznały Szepczyńskiego i Kykusia. Szczepański ze skradzionych rzeczy dał garderobę damską do sprzedania swej żonie Janinie. Ponadto oskarżeni dokonali szeregu innych rabunków.

Proces trwa. Bronią adwokaci: Pełczenik, Miesowicz, Beck i Jakubowski.

Krakowska A-klasa

Dąbski - Chełmek 4:1 (2:0)

KRAKÓW (AKS) — W drugi dzień Zielonych Świąt leader tabeli Chełmek poniósł sensacyjną klęskę z Dąbskim 4:1. Dzisiejszy zwycięzca pokazał, że na swoim boisku powinno się wygrać. Pierwsza połowa gry minęła pod znakiem przewagi miejscowych. Chełmek w tej części gry od czasu do czasu odwiedza drugą połowę boiska, ale wyjątkowa niedyspozycja napastników gości nie zmienia wyniku do przerwy 2:0.

Po zmianie Chełmek chce za wszelką cenę wyrównać, jednak dobra postawa obrony Dąbskiego nie pozwala na to. Miejscowi zaś strzelają jeszcze dwie bramki. Raz tylko bramkarz Dąbskiego kapituluje i wyjmuje piłkę z siatki. Chełmek ma pecha bo nawet rzutu karnego nie umie wykorzystać. Bramki dla zwycięzców zdobyli: Kofin 3 i Soczyński 1, dla pokonanych jedyną bramkę zdobył Załorski III.

WIECZYSTA — FABLOK 7:0 (4:0)

KRAKÓW (AKS). — Wieczysta obecnie jest w „formie" i po ostatnim zwycięstwie nad Mościcami pokazała i Fablokowi, że jest nie do pokonania. Drużyna zwycięzców nie miała słabych punktów, a wysoki wynik daje obraz gry jej ataku. Pokonani zaś mieli swój słabszy dzień i nic im nie „wychodziło", nadto bramkarz miejscowych Nocek nie chciał nic puścić. Bramkami podzielili się: Dwernicki 3, Górecki, Walicki, Lech i Mydlak po jednej. Sędziował poprawnie ob. Przemiesławski. Widzów sporo.

GROBLE — CRACOVIA 2:1 (0:1)

KRAKÓW (AKS). — Nikt do przerwy nie przypuszczał, że biało-czerwoni prowadząc 1:0 ze strzału Jędrzejowskiego — skapitulują przed Groblami. Po zmianie pół Groble przychodzą do głosu i opanowują niepodzielnie boisko. Mimo świetnej postawy młodego bramkarza Cracovii Kościółka, Groble wyrównują ze strzału Miksy i w ostatnich minutach gry tenże sam zawodnik ustala wynik dnia.

Zawody prowadził ob. Jaroszek.

KRONIKA PARTYJNA

ODPRAWA SKARBNIKÓW POWIATOWYCH W WK PPS

KRAKÓW (iy) — W Wojewódzkim Komitecie PPS w Krakowie miała miejsce odprawa skarbników powiatowych komitetów partii, których tematem było ściąganie składek członkowskich, oraz zbiórka na dom zjednoczonej partii robotniczej.

Odprawę prowadzili sekretarz WK tow. Ciepielowa i kier. Wydz. Gospodarczego tow. Stachniwicz.

ZEBRANIE PARTYJNE W ZUS

KRAKÓW (iy) — W świetlicy ZUS odbyło się pod przewodnictwem tow. Żychowicza wspólne zebranie PPS i PPR na którym aktualne zagadnienia polityczne omówił tow. Jan Reiman.

ZEBRANIE SEKCJI KOBIET W MYŚLENICACH

MYŚLENICE (yi) — W Myślenicach odbyło się zebranie Sekcji Kobiet przy komitecie powiatowym PPS. W zebraniu z ramienia Komitetu Wojewódzkiego wzięła udział tow. mgr Sączewska.

W czasie obrad omówiono bieżące zagadnienia polityczne, aktywność w Lidze Kobiet, RTPD, Samopomocy Chłopskiej i innych organizacjach społecznych.

Pogrzeb prof. dr Szymkiewicza

KRAKÓW (IM) — W Krakowie zmarł wybitny naukowiec i wielki przyjaciel młodzieży, prof. U. J. dr Dezydery Szymkiewicz. Prof. dr. Szymkiewicz, wybitny przyrodnik, był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności i całego szeregu stowarzyszeń naukowych na terenie kraju, a także delegatem Ministerstwa Oświaty dla spraw młodzieży akademickiej na miasto Kraków.

W pogrzebie prof. dra Szymkiewicza, który odbył się dnia 19 bm. na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, wzięli udział przedstawiciele władz, rektorzy i profesorowie uczelni krakowskich, oraz tłumnie zgromadzona młodzież akademicka, która straciła w prof. Szymkiewiczu wiernego i oddanego przyjaciela.

Prof. Sorbony o prawie francuskim

KRAKÓW (LAK) — Do Krakowa przybył Petot profesor prawa na uniwersytecie w Paryżu. Profesor francuski będzie miał w Krakowie dwa odczyty. Jeden dla zamkniętego grona prawników, drugi publiczny w auli U. J. Drugi wykład który odbędzie się dnia 22 maja o godz. 18. nosi tytuł: „Histoire du droit de famille en France"

Jean Martinon w Krakowie

KRAKÓW (IM) — Do Krakowa przybył znany kompozytor i dyrygent francuski Jean Martinon z małżonką.

Jean Martinon, urodzony w roku 1910 w Lyonie, jest uczniem takich sław światowych jak: Vincent d'Indy, Albert Russel i Charles Munch. W czasie wojny uwięziony w niemieckim stalagu, skomponował w niewoli utwór „Pieśni jeńców" za który otrzymał „Grand Prix".

Po koncertach w większych miastach Francji, Anglii i Irlandii, Jean Martinon przybył do Polski. W piątek 21 bm. kompozytor francuski dyrygować będzie orkiestrą Filharmonii Krakowskiej. Na koncercie tym wykonane zostaną również jego własne utwory.

Z Polski udaje się Jean Martinon na tournee po Ameryce Południowej.

Walka z odbudową

(Dokończenie ze str. 2).

wy nie jest już argumentem. Załatwia się sprawę prosto. Brać wolno tylko węgiel amerykański, płacąc dolarami. A jeśli nie ma dolarów? Wówczas niech diabli biorą program odbudowy.

Życie jest jednak silniejsze od pogróżek amerykańskich. Węgiel polski, jak dotąd tak i nadal, odgrywa wybitną rolę w odbudowie życia gospodarczego Europy.

CO * GDZIE * KIEDY

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19 — „Owcze źródło" Lope de Vega.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 — „Dom pod Oświęcimiem" Hołuja.

MAŁA SALA — godz. 19.15 — „Dobra wróżba" Olwinowskiego.

TEATR POWSZECHNY TUR — godz. 19.15 — „Żabusia" Zapolskiej.

TEATR RTPD „WESOŁA GROMADKA" — godz. 12.30 — „Fartuszka królowej Bony" (szkolne).

FILHARMONIA KRAKOWSKA — godz. 19.15 — Gościnny występ kompozytora i dyrygenta francuskiego Jean Martinon.

Teatr RTPD „Wesoła Gromadka" (Scala) — gra dla dzieci i młodzieży doskonałą komedię muzyczną Anny Świerszczyńskiej pt.: „Fartuszka królowej Bony" z muzyką Mieczysława Drobnera.

Piękna wystawa, humor, żywa akcja, orkiestra, śpiewy i tańce gwarantują każdemu miłą i artystyczną rozrywkę.

Powtórzenie dla wszystkich w niedzielę, 23. 5. br. o godzinie 11.30. Dla szkół i wycieczek codzienne przedstawienia po cenach zniżonych, po uprzednim zamówieniu w sekretariacie Teatru Scala — na kilka dni przed przedstawieniem.

Bilety na niedzielę do nabycia w Składnicy Harcerskiej (naprzeciw Scali) i w dniu przedstawienia w kasie teatru.

DZISIEJSZE ODCZYTY

Dr. Roman Mirek: „O człowieku hotwowym" — godz. 18 — w sali TUR, ul. Garbarska 1. Wstęp bezpłatny.

KINA:

Warszawa: „Punicarral", Świt: „Stalowe serce". Apollo i Sztuka: „Płomień Nowego Orleanu". Uciecha: „Bitwa o szyny". Wanda: „Oflag 37". Wolność: Dziewczę z Północy". Gdańsk: „Piękna przygoda". Początek seansów: Sztuka — godz. 15.30, 17.30 i 19.30. Warszawa — godz. 15.30, 17.45 i 20; we wszystkich pozostałych kinach o godzinie 16, 18 i 20. — Kino Aktualności (w sali Apollo) Polska kronika filmowa, Jerzy Walde z orkiestrą, Skrzydlaci architekci i Byliśmy na wczasach. Początek godz. 12, 13 i 14, wstęp 38 zł.

DŹWIĘKOWE KINO OŚWIATOWE (Garncarska 1): Z przeszłości ziemi, 2 Ślimak winniczek, 3) Gąsieniczniki, 4) Komedyjka. — Początek seansów o godz. 17, 18.30 i 20. W niedzielę i święta poranki o godz. 11.00.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej dnia 21 maja br. — dr. Czesnowska Jadwiga, Rynek Główny 7, m. 9.

We wszystkich innych nagłych zachorzeniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni nr. tel. 570-70.

DYŻURY APTEK:

Rynek Główny 42, Mikołajska 4, Grodzka 17, Starowiślna 77, Krakowska 9, Długa 66, Senatorska 5, Mogilska 16, Kalwaryjska 27.

DYŻUR POGOTOWIA DENTYSTYCZNEGO

Spółdzielni Pracy „Dentystyka", ul. Krupnicza 11 a, od 9—13. Wydawanie talonów na sztuczne uzębienie.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ROZGŁOŚNI KRAKOWSKIEJ na dzień 21 maja 1948 r.

6.10 Wiadomości; „Zegarynka muzyczna"; 7.15 Płyty; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 8.25 Skrzynka PCK; 8.35 „Zaklęty dwór"; 8.50 Muzyka; 9.00 Gazetka radiowa dla szkół; 9.20 24 lekcja języka czeskiego; 12.12 „Składamy wizytę sierotom w Domu Bydgoskiej Rodziny Radiowej w Kieku"; 12.45 Pieśni kompozytorów polskich; 12.50 Audycja dla wsi; 13.00 „Odbudowa wsi" — pogadanka; 13.05 „Z naszych stron"; 13.40 Audycja Ministerstwa Oświaty; 14.00 Muzyka popularna; 14.30 Utwory Franciszka Liszta; 15.25 24 lekcja języka czeskiego; 15.40 Audycja dla dzieci; 16.25 „Przyzwyczajenie higieniczne w życiu codziennym"; 16.30 Audycja dla chorych; 16.45 „Służba Polsce" — audycja dla młodzieży; 17.00 Koncert dla przodowników świata pracy; 17.45 RUI; 18.00 „Mozaika muzyczna"; 18.45 „Zaklęty dwór"; 19.15 Puccini — „Madame Butterfly"; [illegible] „Węgry przemawiają do Po[illegible]"; [illegible] Muzyka taneczna; 22.[illegible] [illegible]; 23.00 Ostatnie [illegible]; 23.[illegible] Hymn i koniec Audycji.

Druk. „Wiedza" Chor[illegible]

Konferencja prasowa przed Nadzwyczajnym Walnym Zebraniem PZPN

WARSZAWA — Pod przewodnictwem generała Bończy-Uzdowskiego odbyła się we środę konferencja prasowa, na której przedstawiciele Polskiego Związku Piłki Nożnej omówili aktualne sprawy piłkarskie.

Nadzwyczajne Walne Zebranie PZPN, które odbędzie się 30 bm., będzie miało na celu między innymi uchwalenie II Klasy Państwowej. Inż. Przworski poinformował, że zarząd PZPN, zdając sobie sprawę z korzystnego wpływu na podniesienie poziomu piłkarstwa zarówno w okręgach, jak i u poszczególnych zawodników uchwalił na swym ostatnim zebraniu pełne poparcie dla wniosku Zarząd powziął również drugą ważną uchwałę która idzie po linii zniesienia karencji. Praktycznie nie zdała ona bowiem egzaminu a niejednokrotnie jest przyczyną niezdrowych stosunków.

Referent Wyszkoleniowy omówił sprawy szkoleniowe Związek położył w tym roku nacisk na rozwój piłkarstwa w słabszych okręgach (Białystok, Olsztyn). We wszystkich okręgach prowadzi się masowe szkolenie. Szczególną uwagę poświęcono również szkoleniu juniorów. W ramach kursów przewidziane jest przeszkolenie społeczne.

Prezes PKC Glinka omówił sprawy sędziowskie. Po powrocie sędziego Bergtala z Anglii, gdzie zapoznał się z systemem szkolenia i sędziowania, odbyła się w Koszęcinie odprawa, na której zapoznano sędziów ligowych i międzyokręgowych z angielskim systemem sędziowania. System ten jest wprowadzony tytułem próby do sędziowania spotkań Klasy Państwowej.

Wobec udziału Polski w Igrzyskach Bałkańsko-Środkowo-Europejskich, odbędzie się w tym roku wiele spotkań międzypaństwowych w piłce nożnej. Spowodowało to komplikacje w terminarzu. Rozpoczęcie drugiej rundy rozgrywek ligowych zależne jest od wyjazdu na Olimpiadę. Jeżeli piłkarze pojadą do Londynu, to spotkania Klasy Państwowej zostaną wznowione 29 VIII i będą trwały do 5. XII., jeśli natomiast nie pojadą, to rozgrywki odbędą się w czasie 1. VIII. — 14 XI. br.

Piłkarze przygotowują się do Olimpiady b. starannie. Począwszy od 18 lipca, kiedy zakończy się już pierwsza runda rozgrywek ligowych, PZPN organizuje dla piłkarzy specjalny ośrodek przygotowawczy (przedolimpijski), który będzie trwał aż do czasu wyjazdu.

KUPCZAK ZDYSKWALIFIKOWANY

KRAKÓW. — Krakowski Okręgowy Związek Kolarski postanowił na posiedzeniu swego zarządu zdyskwalifikować zawodnika Józefa Kupczaka, na przeciąg jednego roku z zawieszeniem kary. Przyczyną powyższej dyskwalifikacji jest fakt, iż Kupczak, wiedząc o rewanżowym spotkaniu z Bekiem, które miało się odbyć w dniu 7 maja, w czasie oczekiwania przyjazdu kolarzy, biorących udział w wyścigu Praga — Warszawa, nie zjawił się na torze „Cracovii", przez co naraził okręg krakowski na zdyskredytowanie wobec opinii publicznej. Jest to już drugi wypadek ukarania Kupczaka dyskwalifikacją przez Krakowski Okręgowy Związek Kolarski w ciągu jednego roku. Poprzednia kara została Kupczakowi darowana w wyniku uchwały ostatniego walnego zgromadzenia KOZK w lutym b. r.

ODRA (OPOLE) — POGOŃ (PRUDNIK) 13:3

OPOLE (L.) — Zawody bokserskie o mistrzostwo klasy B. przyniosły nowy pełny sukces coraz lepiej walczącym bokserom opolskiej „Odry" w stosunku 13:3.

Wyniki techniczne poszczególnych walk (w wagach od muszej do ciężkiej) były następujące: (na pierwszym miejscu zawodnicy „Odry"):

Górniak zwycięża na punkty Kopernowskiego.

Jackiewicz po pięknej walce zwyciężył zdecydowanie na punkty Sieradza.

Czaja uległ na punkty lepszemu technicznie Bałdysowi.

Kraus zremisował z Będkowskim

Durlik wygrał zdecydowanie na punkty z Bickupkiem.

Kiszka pokonał wysoko na punkty Geszczeja.

Krzemiński znokautował w 2 rundzie Podgórskiego.

Gądek wygrał walkę przez poddanie się Monna w drugiej rundzie.

CZY wiecie że...?

...w dniu 23 b. m. wystąpi przeciw Milicyjnemu Klubowi w Gdyni drużyna pięściarzy czechosłowackich „ASO" w najsilniejszym składzie — z reprezentantem Europy Majdlochem.

...w ub. środę opuściła Warszawę ekspedycja szermiercza Polski na Igrzyska Bałkańskie, które odbędą się 23 maja w Bukareszcie.

...kurs instruktorski PZPN, który miał się odbyć w Ostrudzie w dniach 24 b. m. do 15 czerwca, będzie miał miejsce w ośrodku OM TUR w Koszęcinie.

...węgierski pływak Mitro uzyskał na 800 m styl. dowolnym doskonały czas 10.00,1, bijąc tym samym dotychczasowy rekord Europy, należący do Francuza — Tarisa (10,14,1).

...olimpijska reprezentacja piłkarzy chińskich pokonała reprezentację Singapoore 3:1.

...praska drużyna koszykówki AC Sparta pokonała belgradzką Czerwoną Gwiazdę 38:28 (17:12).

...GUKF ufundował upominki dla przodowników pracy w Fabryce Rowerów w Nowej Wsi, którzy wyróżnili się przy produkcji rowerów dla naszych kolarzy, biorących udział w wyścigu Warszawa — Praga — Warszawa.

...Wobec doskonałych wyników polskich kolarzy w czasie wyścigu Warszawa — Praga — Warszawa którzy startowali na „Bałtykach", wpłynęły do fabryki rowerów w Nowej Wsi zapytania o możliwości eksportowe „Bałtyków" do Jugosławii, Węgier i Rumunii.

Przedolimpijska próba bokserów

WARSZAWA. — W ramach jubileuszu 40-lecia ŁKS-u rozegrany zostanie w Łodzi przedolimpijski turniej bokserski. Turniej będzie właściwie jedyną eliminacją przed Igrzyskami Olimpijskimi w Londynie.

Kapitan związkowy PZB powołał na turniej po 4 zawodników w każdej wadze, którzy walczyć będą systemem punktowym, t. j. każdy z każdym. System ten ma niewątpliwie dobre strony, gdyż pozwoli na wykazanie wszystkich umiejętności zawodnika nie w jednej walce, lecz w ciągu ciężkich trzydniowych bojów. W walkach takich decydować będą niejednokrotnie kondycja i odporność psychiczna.

Turniej łódzki wyłoni dwie drużyny, które skoszarowane zostaną na obozie w Dziekance, by tam przygotować się do ciężkich olimpijskich walk.

W turnieju weźmie udział wielu bokserów, którzy nie startowali w ostatnich mistrzostwach Polski. Tym niemniej turniej będzie przeglądem najlepszych sił pięściarstwa polskiego.

W wadze muszej mistrz Polski Kasperczak (Poznań) będzie starał się udowodnić swą wyższość nad Kamińskim (Łódź), Tyczyńskim (Warszawa) i Oumowskim (Pomorze).

W wadze koguciej stawka jest bardzo silna. Stanowią ją mistrz Polski Grzywocz (Śląsk), Bazarnik (Śląsk), Symonowicz (Wrocław), oraz Brzózka (Piotrków). Walka o pierwszeństwo rozegra się prawdopodobnie między Grzywoczem i Bazarnikiem, aczkolwiek niedaleko od biegają od nich Symonowicz i Brzózka. Szczególnie interesujący jest start rewelacyjnego Brzózki z Piotrkowa.

W wadze piórkowej mistrz Polski Antkiewicz (Gdańsk walczyć będzie z Czortkiem (Warszawa), Małachem (Śląsk) i Krużą (Pomorze). Antkiewicz jest tu 100-procentowym faworytem. Ciekawie natomiast zapowiada się walka o drugie miejsce.

W wadze lekkiej stawkę stanowią mistrz Polski Rademacher (Śląsk), Skierka (Gdańsk), Żorawski (Warszawa) i Grymin (Łódź). Trzy dni walk wykaże niewątpliwie czy słaba forma kandydata do Londynu Rademachera była tylko przejściowa. Teoretycznie żaden z przeciwników nie powinien być dla Ślązaka groźny.

W wadze półśredniej rozegra się walka dwóch starych rywali Chycimy i Olejnika (Łódź). Pozostali dwaj Iwański (Gdańsk) i Schneider (Śląsk) nie odegrają poważniejszej roli.

Waga średnia obstawiona jest przez doborową stawkę, którą stanowią: mistrz Polski Zagórski (Warszawa), Kolczyński (Warszawa), Nowara (Śląsk) i Cebulak (Pomorze). Spotkania w tej wadze wykażą, czy Zagórski dojrzał do turnieju olimpijskiego i czy gwiazda Kolczyńskiego już zgasła. Spotkanie między dwoma warszawianinami będzie największą atrakcją turnieju.

W wadze półciężkiej walczą: Szymura (Poznań), Archadzki (Warszawa), Kubicki (Częstochowa) i Urbaniak (Śląsk). Spotkania w tej kategorii będą jedynie dobrym treningiem dla bezkonkurencyjnego Szymury.

W wadze ciężkiej mistrz Polski Jaskóła (Łódź) zmierzy się z Klimeckim (Poznań), oraz Zylisem (Łódź) i Stecem (Piotrków). Walka o pierwszeństwo rozegra się prawdopodobnie między Klimeckim a Jaskółą.

Niewykluczone są pewne przesunięcia, a mianowicie Szymury do wagi ciężkiej, zaś Nowary do wagi półciężkiej. W obu wypadkach mają oni szanse na zdobycie pierwszych miejsc.

Jako rezerwowi zostali wyznaczeni w kolejności wag: Kargier (Łódź), Czarnecki (Łódź), Szymański (Poznań), Bonikowski (Łódź), Kula (Śląsk), Trzesowski (Łódź), Jabłoński (Pomorze), Grzelak (Warszawa).

DANIA — IRLANDIA 3:2 O PUCHAR DAVISA

DUBLIN. — Ostatnie spotkanie tenisowe z cyklu II. rundy gier o puchar Davisa w strefie europejskiej zakończyło się zwycięstwem Danii nad Irlandią w stosunku 3:2. W ćwierćfinale Dania spotka się następnie z Włochami.